

Støttekontakt – ikke så nøye?

av advokat Petter Kramås
petter.kramaas@hestenesdramer.no

Advokatfirmaet Hestenes og Dramer & Co
www.hestenesdramer.no

Mange har opplevd at kommunen vil skjære ned på støttekontaktilbudet – enten ved å gi færre timer, eller helt kutte ut tilbudet. I de siste tilfellene henvises det ofte til at ”ansatte i boligen” kan følge til fritidsaktiviteter.

Flere klagesaksavgjørelser fra fylkesmenn viser at kommunene ikke står fritt til å skjære ned.

For de som har mye hjelp hjemme i form av praktisk bistand og opplæring, kan det synes som det er en tendens: Mange kommuner ønsker å kutte støttekontaktilbudet helt ut. I stedet legges det opp til at ansatte som yter tjenester i form av praktisk bistand og opplæring også skal være de som skal bistå med tilrettelegging av en aktiv fritid og følge til fritidsaktiviteter.

For noen kan dette være greit – og til og med ønskelig. Og da er det naturligvis ikke noe problem.

Problemet oppstår når brukeren selv ønsker en egen støttekontakt, men ikke får det.

Da er det grunn til å understreke: Støttekontakt er noe annet og mer enn hjelp fra tjenesteytere du ellers har i tilknytning til din bolig og det som skjer der.

Støttekontakt er en individuell tjeneste. Du har ”din egen” støttekontakt – som nettopp ikke er en del av de tjenestene du ellers mottar. Støttekontakten er den samme hele tiden – og ikke den som tilfeldigvis er ”på vakt” når du skal ut på en eller annen aktivitet. Det er ofte noe helt annet å komme inn i en sosial sammenheng sammen med en støttekontakt enn det er å komme sammen med en ansatt tjenesteyter fra hjemmetjenesten. Muligheten for å komme seg innenfor i et miljø, bli kjent med folk og få bekjente eller venner en kan fortsette å ha kontakt med er ofte vesentlig større med en støttekontakt. Støttekontakter rekrutteres gjerne fra helt andre miljøer enn de tjenesteytere du ellers møter – og kan ofte være i en mer passende alder for deg. I tillegg er det ofte en verdi i seg selv å få et ”frikvarter” i forhold til de tjenesteytere du ellers omgås.

Mange utviklingshemmede jeg kjenner sier selv nettopp dette: De ser frem til den ettermiddagen de skal ut med støttekontakten, ofte som ukens høydepunkt. Det gir en følelse

av å dra ut på egenhånd – på egne aktiviteter etter egne lyster. Og de drar uten hjelp fra de som er der hele uken og bistår.

Det betyr ikke at de ikke setter pris på den bistand som ytes hjemme – men dette med støttekontakten er noe annet som verdsettes høyt.

Derfor:

Hvis kommunen legger opp til at ”ansatte i boligen” (som dessverre fortsatt ser ut til å være en vanlig betegnelse) skal bistå også i forhold til fritid, og du selv heller ønsker en støttekontakt – så klag! Og har du ikke støttekontakt, men kunne ønske deg en – så skriv en søknad.

Det skal legges stor vekt på hva du som bruker mener. Det står uttrykkelig i sosialtjenesteloven § 8-4. Det betyr i praksis at dersom du har behov for hjelp i forhold til fritid og venner, og ønsker den hjelpen i form av støttekontakt, så skal det legges til grunn.

Det har vært snakket mye om sosial isolasjon – noen føler at de sitter alene og ikke kommer seg ut, og ikke får besøk. Andre kan følge at de nok kommer seg ut, men at det være fint å få hjelp til det mer enn en ettermiddag i uken – for eksempel også i helgene.

Svaret kan ligge i økt bruk av støttekontakt – ikke mindre, slik mange kommune nå ser ut til å legge opp til.